

Návrh na schválenie všeobecného hospodárskeho záujmu na zabezpečenie bezpečnosti, pravidelnosti, kvality a ceny dodávok plynu pre domácnosti v Slovenskej republike

1. Predkladaný materiál navrhuje východiská pre riešenie situácie spojenej s vysokým nárastom cien plynu na území Slovenskej republiky a ich dopadom na odberateľov plynu v domácnosti.
2. Účelom materiálu je zabrániť negatívnemu vplyvu vysokého nárastu cien plynu na odberateľov plynu v domácnosti a potreba riešenia uvedeného prostredníctvom návrhu všeobecného hospodárskeho záujmu (ďalej len „VHZ“) na zabezpečenie bezpečnosti, pravidelnosti, kvality a ceny dodávok plynu.
3. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „MH SR“ alebo „ministerstvo“) na základe § 24 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike predkladá v materiáli vláde Slovenskej republiky návrh opatrení vo VHZ na zabezpečenie bezpečnosti, pravidelnosti, kvality a ceny dodávok plynu.
4. Navrhované opatrenie spočíva v zabezpečení bezpečnosti, pravidelnosti, kvality a ceny dodávok plynu odberateľom plynu v domácnosti na vymedzenom území Slovenskej republiky stanovením stropu pre navýšenie variabilnej sadzby za odobratý plyn za časť regulovanej dodávky plynu v rámci ceny za združenú dodávku plynu (ďalej len „SOPo“) v roku 2023.
5. Materiál sa predkladá vrátane analýzy vplyvu navrhovaných opatrení vo VHZ na účastníkov trhu s plynom, na rozpočet verejnej správy a na podnikateľské prostredie. Materiál má pozitívne sociálne vplyvy, ktoré sú popísané v priloženej doložke sociálnych vplyvov.
6. Spôsob výpočtu maximálnej ceny dodávky plynu pre zraniteľných odberateľov plynu v domácnosti na rok 2022 bol stanovený vo vyhláške Úradu pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „ÚRSO“) č. 223/2016 Z.z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v plynárenstve (ďalej len „Pôvodná Vyhláška“). Výpočet maximálnej ceny dodávky plynu pre odberateľov v domácnosti zohľadňuje pre rok 2022 cenu komodity burzového produktu THE CAL22, koeficient zohľadňujúci medzinárodnú prepravu plynu na územie Slovenskej republiky, primeraný zisk a fixnú mesačnú sadzbu za odberné miesto (ďalej len „FMSo“). Týmto spôsobom boli cenovými rozhodnutiami, ktoré vydalo ÚRSO pre rok 2022, stanovené maximálne ceny dodávky plynu pre domácnosti na rok 2022, ako jednej zo súčastí celkovej ceny za združenú dodávku plynu.
7. Cenová regulácia dodávky plynu na rok 2023 sa v 6. regulačnom období, ktoré začína 1.1. 2023, ustanoví podľa novej vyhlášky ÚRSO, návrh ktorej je v súčasnosti predmetom legislatívneho procesu (LP/2022/480) (ďalej len „Nová Vyhláška“). Vychádzame z predpokladu, že pri vykonaní cenovej regulácie dodávky plynu na rok 2023 bude ÚRSO postupovať (bez vplyvu na povinnosti uložené regulovaným subjektom vo všeobecnom hospodárskom záujme) podľa Novej Vyhlášky. Podľa Novej vyhlášky sa cena komodity určuje podľa hodnoty burzového produktu THE CAL23 v období od 1. októbra 2021 do 30. septembra 2022.

8. V zmysle Novej Vyhlášky, cena za dodávku plynu v jednotlivých tarifách je určená ako maximálna cena. Maximálna cena sa skladá z dvoch zložiek, a to z FMS₀ a z maximálnej SOP₀. FMS₀ obsahuje náklady obchodnej činnosti dodávateľa plynu na odberné miesto odberateľa plynu a SOP₀ obsahuje okrem ceny komodity burzového produktu THE CAL23 v období od 1. októbra 2021 do 30. septembra 2022 koeficient korigujúci rozdiel medzi cenou burzového produktu THE CAL23 a diagramom dodávky plynu a primeraný zisk. Maximálna cena za dodávku plynu pre odberateľov plynu v domácnosti na rok 2023 sa navrhuje tak, že vážený priemer maximálnych cien za dodávku plynu neprekročí maximálnu cenu za dodávku plynu na rok 2023, vypočítanú ako súčet maximálnej SOP₀ určený podľa Novej Vyhlášky a FMS₀. Zároveň Nová Vyhláška určuje pre rok 2023 maximálnu hodnotu ceny za služby prepravy plynu.
9. Vzhľadom na vysoký nárast cien plynu na vymedzenom území Slovenskej republiky a na legislatívne zmeny vyplývajúce z nástupu nového, 6. regulačného obdobia, MH SR považuje za nevyhnutné zmierniť mechanizmus výpočtu maximálnej ceny dodávky plynu pre odberateľov v domácnosti podľa Novej Vyhlášky tak, že na rok 2023 bude v časti SOP₀ využité hodnoty SOP₀ zohľadňujúce výpočet podľa Pôvodnej vyhlášky a povolené ich určené navýšenie na rok 2023. MH SR upozorňuje, že riešenie cien dodávky plynu pre domácnosti je potrebné sfinalizovať ešte pred nástupom nového regulačného obdobia a pred dátumom účinnosti Novej Vyhlášky.
10. **Predmetom VHZ je uloženie povinnosti dodávateľom plynu, aby v roku 2023 pre odberateľov plynu v domácnostiach v jednotlivých tarifných triedach zvýšili hodnotu SOP₀ v porovnaní so SOP₀ podľa cenníka platného v roku 2022 pre dodávku plynu pre odberateľov v domácnosti v jednotlivých tarifných triedach maximálne o 15%¹.**
11. ÚRSO následne na základe Novej Vyhlášky (po tom, ako Nová Vyhláška nadobudne platnosť a účinnosť) vydá cenové rozhodnutia, ktorými dodávateľom plynu určí maximálne ceny za dodávku plynu pre odberateľov v domácnosti pre rok 2023 podľa Novej Vyhlášky.

Maximálne ceny za dodávku plynu pre odberateľov v domácnosti pre rok 2023 stanovené ÚRSO_m podľa Novej Vyhlášky budú vo výške 105,9 EUR/MWh bez DPH (bez FMS₀ dodávateľa), zatiaľ čo maximálne regulované ceny za dodávku plynu pre odberateľov v domácnosti pre rok 2022 stanovené ÚRSO_m podľa Pôvodnej Vyhlášky sú vo výške cca 24,8 EUR/MWh bez DPH (bez FMS₀ dodávateľa). **Výška maximálnej ceny SOP₀ bez DPH (teda bez FMS₀) dodávateľa by pre rok 2023 mala byť o cca 327 % viac v porovnaní s rokom 2022).** Pre doplnenie, maximálna cena za dodávku plynu (ako časti ceny za združenú dodávku plynu) by pre rok 2023 so zohľadnením FMS₀ mala byť o cca 312% viac v porovnaní s rokom 2022 (konkrétne číslo sa však môže líšiť v závislosti od portfólia dodávateľov).

12. **V rozhodnutí vo VHZ bude určená povinnosť dodávateľovi plynu, aby v roku 2023 pre odberateľov plynu v domácnostiach v jednotlivých tarifných triedach zvýšili hodnotu SOP₀ v porovnaní so SOP₀ v cenníku platnom v roku 2022 pre dodávku plynu pre odberateľov v domácnosti v jednotlivých tarifných triedach maximálne**

o 15% v porovnaní so SOPo platnými v roku 2022 a zároveň určí kompenzačný mechanizmus pre dodávateľov zo strany štátu.

	Percento navýšenia SOP _O – cenník dodávateľa 2022 vs cenník 2023 ²
D1-D8	15%

Dodávatelia v rámci celkovej ceny za združenú dodávku plynu pre odberateľov plynu v domácnosti k SOP_O pripočítajú FMS_O na odberné miesto v zmysle Novej vyhlášky.

Okrem toho dodávatelia k cene za dodávku plynu pripočítajú v rámci celkovej ceny za združenú dodávku plynu aj fixnú mesačnú platbu za distribúciu plynu (FMS_D) a variabilnú sadzbu za odobratý plyn za služby súvisiace s distribúciou plynu (SOP_D), variabilnú sadzbu za odobratý plyn za služby súvisiace s prepravou plynu (SOP_P) resp. ostatné zložky ceny za združenú dodávku plynu platné pre rok 2023 v zmysle Novej Vyhlášky a v zmysle cenníka dodávateľa. Časti celkovej ceny sú určované inými subjektami ako dodávateľmi plynu. Celková cena za združenú dodávku plynu pre domácnosti sa skladá z celkovej fixnej mesačnej sadzby $FMS = FMS_O + FMS_D$ a celkovej variabilnej sadzby za odobratý plyn $SOP = SOP_O + SOP_D + SOP_P$.

13. VHZ stanovuje, že percento navýšenia cien SOP_O podľa bodu 12. v rámci cenníka dodávateľa plynu za združenú dodávku plynu pre odberateľov v domácnosti pre tarify D1 až D8 nemôže byť vyššie ako maximálna hodnota % stanovená VHZ¹.
14. Preddavkové platby voči koncovým zákazníkom v kategórii domácnosti na rok 2023 môžu byť navýšené v súlade s nárastom ceny v zmysle VHZ.
15. VHZ určí, že SOP_O v rámci ceny za združenú dodávku plynu v režime DPI v časti ceny za služby obchodníka bude ocenená cenou v zmysle VHZ pre štandardnú dodávku plynu.
16. Rozhodnutie ministra hospodárstva o uložení povinností vo VHZ špecifikuje spôsob a výpočet kompenzácií voči dodávateľom zo strany MH SR. Výpočet kompenzácie dodávateľov plynu bude zohľadňovať súčin rozdielu medzi výškou SOP_O v príslušnej tarifnej skupine stanovenou ÚRSO_m podľa Novej Vyhlášky na rok 2023 („SOP_OÚRSO“) a výškou SOP_O v príslušnej tarifnej skupine stanovenou v zmysle VHZ na rok 2023 („SOP_OVHZ“) a objemu dodaného plynu v MWh pre odberateľov v domácnosti v roku 2023. Kompenzácie dodávateľom tiež zohľadnia náklady dodávateľov, ktoré vzniknú v dôsledku rozdielov v množstve distribuovaného plynu medzi údajmi o stave meradla podľa TDD za rok 2023 a aktualizovanými údajmi o spotrebe na odbernom mieste na základe fyzických odpočtov vykonaných v danom mesiaci v rokoch 2023 a 2024, ktoré spoplatňuje SPP-D dodávateľom trhovými cenami a dodávatelia ich spoplatňujú odberateľom cenou SOP_{VHZ}.
17. Výpočet kompenzácie dodávateľa poslednej inštancie za dodávku plynu v režime poslednej inštancie bude zohľadňovať súčin rozdielu medzi cenou SOP_O za dodávku plynu v režime poslednej inštancie v príslušnej tarifnej skupine v súlade s rozhodnutím ÚRSO

² Ceny SOP_O budú zaokrúhlené na 4 desatinné miesta v EUR/kWh, resp. na 1 desatinné miesto v EUR/MWh.

v zmysle platných obchodných podmienok dodávky v režime dodávateľa poslednej inštalácie na rok 2023 („SOP_{ODPI}“), ktorým určí spôsob výpočtu maximálnej ceny za dodávku plynu v režime poslednej inštalácie a výškou SOP_{OVHZ} stanovenou v zmysle VHZ a objemu dodaného plynu v MWh pre odberateľov plynu v domácnosti v roku 2023 v režime dodávky poslednej inštalácie.

18. Kompenzácia dodávateľom bude vyplácaná prostredníctvom zálohy na mesačnej báze vo výške súčinu predpokladaného objemu dodaného plynu dodávateľom v nasledujúcom kalendárnom mesiaci na základe informácie od SPP-D a rozdielu medzi výškou SOP_{OURSO} a výškou SOP_{OVHZ}. Po uplynutí kalendárneho mesiaca sa dodávateľom kompenzácia dopočíta na základe údajov od SPP-D zohľadňujúcich skutočne namerané údaje (ak sú k dispozícii) a iný primeraný spôsob.
19. Doučtovanie rozdielov medzi vyplatenou výškou kompenzácie za rok 2023 sa sfinalizuje na základe údajov z fyzických odpočtov prebiehajúcich v roku 2023 a 2024 tak, že spoločnosť SPP-Distribúcia, a.s. (ďalej len „SPP-D“) vyhodnotí a ocení rozdiely v množstve distribuovaného plynu medzi údajmi o stave meradla podľa TDD za rok 2023 a aktualizovanými údajmi o spotrebe na odbernom mieste na základe fyzických odpočtov vykonaných v roku 2023 a 2024 pre dodávateľov štandardným spoplatnením rozdielu v množstve distribuovaného plynu priemerom trhových cien plynu, resp. podľa platnej legislatívy a MH SR vyplatí dodávateľom plynu aj rozdiel medzi štandardným spoplatnením rozdielu v množstve distribuovaného plynu priemerom trhových cien plynu (ktoré dodávateľom účtuje SPP-D) a SOP_{OVHZ};
20. Proces kompenzácie dodávateľov plynu pre odberateľov plynu v domácnosti bude stanovený rozhodnutím MH SR o uložení povinností vo VHZ.